

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет біолого-технологічний
Кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ВК «Сучасні інновації у тваринництві та птахівництві»
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми **«Н2 Тваринництво»**
за спеціальністю **Технологія виробництва і переробки продукції**
тваринництва
на **третьому (освітньо-науковому)** рівні вищої освіти

Суми – 2026

Розробник: М.ЧЕХ Олександр ЧЕХ, PhD, старший викладач кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин	протокол від <u>10.06.2026</u> № <u>10</u>
	Завідувач кафедри <u>М.ШПЕТНИЙ</u> Микола ШПЕТНИЙ

Погоджено:

Гарант освітньої програми

В.В. Ветерка

Декан факультету, де реалізується освітня програма

В.В. Ветерка

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Л.М. Умалышев

Куркова Т.П.

Зав. відділу аспірантури
Методист відділу якості освіти,

Григорук С.В.
Ладіє Парамік

ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 07.07 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Сучасні інновації у тваринництві та птахівництві			
2.	Факультет/кафедра	Генетики, селекції та біотехнології тварин			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	ОП Н2Тваринництво/Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	—			
6.	Рівень НРК	8			
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денна 4 семестр			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		20	30	—	100
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Чех Олександр Олександрович			
11.1	Контактна інформація	Старший викладач кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин, доктор філософії, Чех Олександр Олександрович т. 0935373789 к.316 г, olexa0701@gmail.com . Консультації щовівторка з 12 ⁰⁰ до 13 ⁰⁰			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Сучасні інновації у тваринництві та птахівництві» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про сучасні тенденції розвитку галузі, що базуються на досягненнях науки, техніки, біотехнологій та цифровізації аграрного виробництва. Курс орієнтований на розвиток здатності впроваджувати інноваційні технології у виробництво та первинну переробку продукції тваринництва з урахуванням принципів сталого розвитку, біобезпеки, добробуту тварин та ефективного використання ресурсів. У межах дисципліни розглядаються сучасні технології виробництва молока, яловичини, свинини та продукції птахівництва, інноваційні системи утримання сільськогосподарських тварин і птиці, а також підходи до автоматизації, роботизації та цифрового моніторингу виробничих процесів (precision livestock farming). Значна увага приділяється раціональному використанню біологічного потенціалу тварин, сучасним методам селекції та генетичного вдосконалення, підвищенню продуктивності та якості продукції в умовах інтенсивного виробництва. Освітній компонент формує компетентності щодо організації та управління виробничими процесами, впровадження індустріальних технологій, оцінки ефективності інновацій та забезпечення якості і безпечності продукції. Окремо висвітлюються питання екологізації виробництва, зниження негативного впливу на довкілля та впровадження сучасних методів дезінфекції і біозахисту. Реалізація програми передбачає поєднання лекцій і практичних занять, аналізу виробничих ситуацій і кейсів, а			

		також ознайомлення з передовими вітчизняними та міжнародними технологіями у галузі тваринництва і птахівництва.
13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента є формування у здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань і практичних навичок у сфері селекційної роботи та сучасних технологій виробництва продукції тваринництва. Курс спрямований на опанування принципів і методів селекції у скотарстві, свинарстві та птахівництві, а також на вдосконалення інноваційних технологій виробництва молока, м'яса та яєць. У межах дисципліни передбачено вивчення передового досвіду вітчизняних і зарубіжних науковців і практиків, із подальшою адаптацією та впровадженням ефективних рішень у виробництво продукції тваринництва. Особлива увага приділяється взаємозв'язку рівня годівлі, умов утримання, методів розведення та їх впливу на продуктивність і якість продукції. Освітній компонент забезпечує формування здатності аналізувати та оптимізувати технологічні процеси виробництва у молочному і м'ясному скотарстві, свинарстві та птахівництві відповідно до сучасних індустріальних вимог. Результатом вивчення дисципліни є набуття практичних навичок застосування селекційних і технологічних підходів у племінних і товарних господарствах, що дозволяє підвищити ефективність виробництва та конкурентоспроможність продукції тваринництва.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на ОК8 Методологія проведення наукових досліджень; ОК9 Дослід у тваринництві;
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності:

		– повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету (ч.5 ст. 48 Закону України «Про освіту»);
16.	Посилання на мудл	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6236
17.	Ключові слова	Генетичне вдосконалення, продуктивність тварин, молочне скотарство, м'ясне скотарство, свинарство, птахівництво, технології виробництва, ефективність виробництва, інноваційні технології, адаптація технологій, індустриальне тваринництво.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Впроваджувати в основу технологій тваринництва нові методи по вирощуванню ремонтного молодняку, інноваційних технологій виробництва молока та шляхи реалізації продукції скотарства.	Доповідь з презентацією, усне опитування
ДРН 2. Досліджувати і впроваджувати інноваційні технології підвищення ефективності виробництва продукції птахівництва, спеціалізації, концентрацію та інтенсифікацію виробництва продукції птахівництва, системи великомасштабної селекції, біотехнологію годівлі с-г птиці.	Доповідь з презентацією, модульний контроль 1 (тестування в Moodle)
ДРН 3. Досліджувати вплив різноманітних технологічних факторів на виробництво м'яса птиці, яєць, харчова цінність яєць, економічна ефективність виробництва м'яса бройлерів, технічні характеристики промислових інкубаторів, виробництво м'яса індиків та качок, оцінювання якості добового молодняку Впроваджувати економічну ефективність вирощування ремонтного молодняку сільськогосподарської птиці, вміти визначати основні цехи птахофабрик і потреби в комбікормах.	Виконання розрахункових задач. Реферат та доповідь
ДРН 4. Досліджувати впливовість біологічних особливостей сучасних інтенсивних генотипів свиней, особливості їх годівлі, особливості годівлі свиней різних технологічних груп.	модульний контроль 2 (тестування в Moodle), письмовий іспит

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Стратегічна важливість розвитку тваринництва за інноваційними технологіями 1. Основні технології, що застосовуються в тваринництві. 2. Інноваційні технології покращення продукції тваринництва. 3. Теоретичні передбачення направлено в вирощування ремонтного молодняку. 4. Вплив інноваційних методів вирощування телят різновікових груп. 5. Утримання нетелів згідно сучасних методик. 6. Особливості відтворення сільськогосподарських тварин при використанні інноваційних технологій. Проведення діагностики тільності корів. 7. Оцінювання відтворної здатності великої рогатої худоби. 8. Суть методу трансплантації ембріонів та його застосування у молочному скотарстві.	6	8		24	1,2,7,9
Тема 2. Інноваційні технології виробництва продукції птахівництва. 1. Інноваційні технології збільшення продукції 2. Комплектування батьківського стада та утримання курей. 3. Вплив зовнішніх факторів на вирощування ремонтного молодняку і строки використання курей. 4. Харчова цінність та економічна ефективність виробництва м'яса бройлерів. 5. Біологічні особливості молодняку м'ясних курей. Технологічні схеми вирощування курчат бройлерів, строки вирощування та жива маса при забої. 6. Виробництво м'яса індиків та качок.	6	8		26	2,4,7,8,9

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

Тема 3. Інноваційні технології підвищення ефективності виробництва продукції птахівництва. 1. Інноваційні технології вирощування ремонтного молодняку птиці. 2. Технологія виробництва інкубаційних яєць. 3. Значення та економічна ефективність штучного осіменіння. 4. Ознаки, що характеризують зародок при порушенні режиму інкубації.	4	8		24	1,2,3,6,7
Тема 4. Сучасні аспекти відтворення свиней інтенсивних генотипів та фізіологічні і економічні правові обґрунтування систем утримання. 1. Технічні засоби та технологічні особливості утримання холостих і умовно порослих свиноматок. 2. Об'ємно-планувальні та технікотехнологічні рішення для утримання свиноматок цієї технологічної групи. 3. Техніко-технологічні рішення при утриманні лактуючих свиноматок. Правила приймання опоросів та формування гнізд поросят. 4. Техніко –технологічні рішення утримання поросят відлученців. 5. Статевий цикл свині та його нейрогуморальна обумовленість. 6. Заходи по інтенсифікації відтворного процесу в свинарстві. 7. Техніко-технологічні засоби для штучного осіменіння. 8. Сучасні методи взяття, оцінки, підготовки та транспортування сперми кнурів.	4	6		26	1,2,5,8,9
Всього	20	30		100	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекції з елементами проблемного викладу, мультимедійні презентації, практичні заняття, наукові дискусії, аналіз виробничих ситуацій.	12	Опрацювання конспекту лекцій, аналіз наукових і галузевих джерел, підготовка доповіді з презентацією, підготовка до усного опитування	24
ДРН 2	Лекції, практичні заняття, кейс-метод, дискусії, демонстрація сучасних технологій у птахівництві.	12	Самостійне опрацювання навчального матеріалу, критичний аналіз літератури, підготовка презентацій,	26

			підготовка до тестування в Moodle.	
ДРН 3	Лекції, практичні заняття, аналіз технологічних процесів, обговорення результатів досліджень.	12	Опрацювання матеріалів занять, виконання розрахункових задач, підготовка реферату.	24
ДРН 4	Лекції з елементами аналітичного та порівняльного підходу, мультимедійні презентації, практичні заняття з розрахунку раціонів годівлі, наукові дискусії, аналіз сучасних систем годівлі свиней різних технологічних груп.	14	Поглиблене опрацювання наукової літератури, підготовка до модульного контролю (тестування в Moodle), систематизація знань для складання письмового іспиту.	26
Всього годин		50		100

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Доповідь з презентацією, усне опитування з Теми 1.	15 балів / 15%	4 семестр, 3 тиждень
2	Доповідь з презентацією з Теми 2, модульний контроль 1 (тестування в Moodle).	20 балів / 20%	4 семестр, 6 тиждень
4	Виконання розрахункових задач з Теми 3 та 4, реферат.	20 балів / 20%	4 семестр, 12 тиждень
5	Модульний контроль 2 (тестування в Moodle).	15 балів / 15%	4 семестр, 15 тиждень
6	Письмовий іспит	30 балів / 30%	4 семестр

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Доповідь з презентацією, усне опитування з Теми 1.	<8 балів	8-11 балів	11-12 балів	14-15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог було виконано, однак відсутній належний аналіз результатів опитування.	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано критичне мислення, вдумливість, запропоновано власне бачення у вирішенні інноваційних технологій виробництва продукції скотарства
Доповідь з презентацією з Теми 2, модульний контроль 1 (тестування в Moodle).	<12 балів	12-15 балів	15-18 балів	18-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог було виконано, однак відсутній належний аналіз результатів опитування та їх якісне узагальнення у підготовленій презентації.	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення показників продуктивності птахівництва у господарстві
Індивідуальне завдання з Теми 3 та 4, реферат.	<12 балів	13-15 балів	16-18 балів	18-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог було виконано, однак відсутній належний аналіз результатів опитування.	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано критичне мислення, визначено та запропоновано ефективні методи удосконалення продукції птахівництва.
Модульний контроль 2 (тестування в Moodle).	<9 балів	9-11 балів	11-13 балів	13-15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог було виконано, однак відсутній належний аналіз результатів опитування та їх якісне узагальнення у підготовленій презентації.	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано критичне мислення, визначено та запропоновано ефективні методи удосконалення продукції свинарства.
Письмовий іспит	<18 балів	18-22 балів	22-28 балів	27-30 балів

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над розрахунковим завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання розрахункового завдання	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після презентації завдання	Безпосередньо після завершення презентації

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Навчальні посібники

1. Хмельничий Л. М., Супрун І. О. Основи розведення тварин : навчальний посібник. – Київ: НУБіП України, 2024. – 342 с.
2. Хмельничий Л. М., Шпетний М. Б. Теоретичні та практичні основи селекції с.-г. тварин : навчальний посібник. – Суми, 2025. – 310 с.
3. Ладика В. І. та ін. Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва : підручник. – Одеса : Олді+, 2023. – 244 с.
4. Біоетика, біобезпека і благополуччя в тваринництві : навчальний посібник / [Р. А. Санжара, О. В. Лесновська, Р. В. Милостивий, А. В. Лихач, О. О. Іжболдіна, Л. П. Миколайчук]. – Київ-Дніпро: НУБіП України-ДДАЕУ, 2025. – 203 с.
5. Пустова Н. В., Пустова З. В. Птахівництво. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання закладів вищої освіти спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»(Частина 2). Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2023 р. 234 с.
6. Timothy Gondwe, James Muhowa. Poultry production & agribusiness training manual for small and medium scale producers. SEPTEMBER 14, 2023. P. 191. https://agrijobs.snrd-africa.net/wp-content/uploads/2024/08/Poultry-AgriBusiness-Course-Training-Manual-for-trainers_MW_EN_09.2023.pdf

Методичне забезпечення

7. Шалімов М. О., Косенко С. Ю., Найдіч О. В. Інноваційні технології виробництва і переробки продукції тваринництва: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня (PhD). – Одеса: ОДАУ, 2025. – 46 с.

Додаткові джерела

8. Г. Шуле, С.А. Пфафф, П. Ващенко, І. Лавріненко, Н. Мазур, А. Геть, Р. Кононенко, М. Матвеєв, Т. Якубець, Л. Пархоменко, Т. Стрижак, Т. Дудник, Т. Дудус, О. Геть, Л. Степура Цифрове тваринництво/ Digital livestock farming. Електронний посібник / The electronic manual. 2024. URL: <https://surl.li/zucfob>
9. Науковий прогрес у тваринництві та птахівництві : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених [«Науковий прогрес у тваринництві та птахівництві»], (Харків, 26 вересня 2025 р.) / Інститут тваринництва НААН. Х., 2025. 66 с.

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____
 (назва) (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____
 (назва) (посада, ПІБ) (підпис)